ПІЛОТ

Маці Марыі Казловай, Елізавета Паўлаўна толькі на трыццаць трэцім годзе свайго жыцця ў 1925 годзе ўбачыла ўпершыню самалёт. Гэта была падзея не толькі ў яе жыцці. Усе жыхары вёскі тады высыпалі на вуліцу і, падняўшы галовы ўгору, дзівіліся на нябачанае відовішча — нейкая незвычайная металічная птушка з неімаверным гудзеннем ляцела ў паветры.

Дзесяцігадовая дзяўчынка, сярод іншых жыхароў вёскі, стаяла закрыўшы рукой вочы ад сонца і не адрываючыся сачыла за рухам самалёта ў блакітным прасторы. Дзіўнае відовішча цалкам паглынула ўвагу дзяўчынкі.

Яна думала тады толькі аб адным — як гэта магчыма, каб машына трымалася ў паветры без падпорак, на такой вышыні і ў дадатак яшчэ быстра перамяшчалася ўсе ўперад і ўперад.

Так адбылася першая «сустрэча» з самалётам Марыі Казловай. Вельмі часта ўспамінае яна гэты дзень, які толькі праз некалькі год набудзіў столькі парываў і імкненняў, бяссонных начэй і задуменных дзён, пакуль, нарэшце, фантастычныя лятуцені не сталі рэчаіснасцю.

У 1935 годзе Марыя Казлова паступіла ў Беларускі дзяржаўны універсітэт. На першым-жа курсе яна пачала займацца ў планернай школе і ў лістападзе 1936 года ў гонар XIX гадавіны вялікай соцыялістычнай рэвалюцыі, закончыла школу безматорнага лятання.

33 самастойных палёты на планеры толькі распалілі жаданне маладой дзяўчыны лятаць у паветры, лятаць па-сапраўднаму, і нікольні не задаволілі Марыю Казлову. Прайшоў толькі адзін тыдзень пасля сканчэння планернай школы і 15 лістапада 1936 года Марыя Казлова пачала займацца ў школе маторнага лятання, асвайваць вялікае і складанае майстэрства кіраваць самалётам.

Напружаная вучоба ва ўніверсітэце, змянілася вучобай у школе пілотаў. Марыя спраўлялася і там і тут. Яна не адставала ў вучобе на геафаку і выдатна вучылася ў лётнай школе Менскага аэраклуба. Разам з тым яна не адрывалася ад комсамольскай грамадскай работы.

Нарэшце, наступіў адзін з самых знамянальных дзён у яе жыцці — дзень першага самастойнага палёту. Майскай раніцай, на аэрадроме, інструктар даў апошнія ўказанні і парады, У пярэднюю кабіну самалёта паклалі груз, вывелі машыну на старт.

Хутка пасля першага налёта яна пачала авалодваць больш складанымі відамі пілатажа, пачала самастойна рабіць на самалёце «петлі», «штопар», «мелкія і глыбокія віражы» і іншыя фігуры вышэйшага пілатажа.

У снежні мінулага года Марыя Казлова здала камісіі наркамата абароны тэарэтычныя залікі на выдатна. З поспехам справілася і з заліковым палётам. Але здача залікаў не супакоіла яе. Узнікла жаданне ўдасканальваць і далей набытыя веды, стаць сапраўдным, высокакваліфікаваным пілотам. І 15 лютага 1938 года яна паступіла ў школу інструктароў. Праз год яна зможа сама вучыць моладзь лётнай справе.

Ф. КАНСТАНЦІНАУ.

ДЗЯЎЧАТЫ РАБФАКА

У нашай краіне няма ні адной галіны народнай гаспадаркі, дзе-б не ўдзельнічала жанчына, як кіраўнік і арганізатар, як педагот, даследчык і навуковы работнік. Нідзе ў свеце няма такой колькасці студэнтак, як ў Совецкім Саюзе. Узяць хаця-бы наш рабфак. У пас 50 процантаў дзяўчат. Рад нашых дзяўчат-студэнтак Лаўрыновіч, Пцешко, Коваль, Скараход Н. і іншыя з'яўляюцца не толькі выдатніцамі вучобы, але і добрымі грамадскімі работнікамі. Нашы студэнткі паказалі добрыя поспехі ў абароннай рабоце. Больш паловы нашых дзяўчат мае па два абаронных значкі. У нас сем дзяўчат інструктарамі ППХА.

Дзяўчаты рабфака спалучаюць вучобу з грамадскай работай і ўмацаваннем абароназдольнасці нашай радзімы.

КЛІМАВА.

СЦЕРЦІ З ТВАРУ ЗЯМЛІ ПОДЛЫХ БАНДЫТАУ!

СМЕРЦЬ ФАШЫСЦКІМ НАЙМІТАМ!

Рэзалюцыя мітынга студэнтаў, навуковых работнікаў і адміністрацыйна-тэхнічнага персанала Беларускага дзяржаўнага універсітэта.

Мы, студэнты, навуковыя работнікі і адміністрацыйна-тэхнічны персанал Беларускага дзяржаўнага універсітэта, з вялікім абурэннем і нянавісцю клеймім гнусных агентаў фашысцкіх разведак, шкоднікаў, дыверсантаў, забойцаў.

Мы патрабуем знішчыць ушчэнт подлую трацкісцка-бухарынскую банду.

Смерць фашысцкім гадам! — Іншай кары не можа быць, заклятым ворагам усяго прагрэсіўнага чалавецтва.

Цясней згуртуемся вакол большэвіцкай партыі, вакол вялікага, мудрага Сталіна. Узмацнім большэвіцкую пільнасць, будзем умацоўваць абароназдольнасць нашай краіны і ў любы момант нанясем сакрушальны ўдар фашысцкім гадзюкам.

Перад судом прадсталі тройчы прэзрэнныя бандыты. Кроў стыне ў жылах, калі чытаеш аб страшэнных злачынствах, зробленых гэтай зграяй фашысцкіх псоў.

Трацкісцка-бухарынскія бандыты хацелі вярнуць капіталістаў і памешчыкаў, хацелі зрабіць цудоўную радзіму калоніяй імперыялістаў, усеяць яе лесам шыбеніц, аддаць агню і пажару гарады і вёскі вялікай дзяржавы, а наш многамільённы свабодны народ зрабіць рабамі фашыстаў.

Заклятыя ворагі сістэматычна шкодзілі ў розных галінах соцыялістычнага будаўніцтва, — у прамысловасці, сельскай гаспадарцы, на чыгуначным транспарце, у галіне фінансаў, комунальнай гаспадаркі.

Трацкісцка-бухарынская зграя хацела пазбавіць совецкі народ яго лепшых людзей. Гэтыя фашысцкія гадзюкі рыхтавалі забойства кіраўнікоў партыі і ўрада — Сталіна, Молатава, Варашылава, Кагановіча і Ежова. Яны арганізавалі і ажыццявілі зладзейскае ўмярцвенне крышталька чыстага, непахіснага большэвіка-ленінца Куйбышэва, беззаветнага барацьбіта за справу працоўных Менжынскага, іх бруднымі рукамі быў зладзейскі забіт палкі трыбун рэволюцыі Кіраў. Гэта яны зладзейскі абарвалі жыццё генія нашага народа, вялікага пісьменніка Алексея Максімавіча Горкага і яго сына М. Пешкова.

Зладзейскія планы главароў «права-трацкісцкага блока» выкрыты нашымі доблеснымі чэкістамі на чале са сталінскім наркомам тав. Ежовым.

Мы, студэнты, навуковыя работнікі і адміністрацыйна-тэхнічны персанал Беларускага дзяржаўнага універсітэта, як і ўвесь вялікі совецкі народ, праклінаем гэтых мярзаўцаў, гадаў, шпіёнаў, нанёсшых шмат шкоды соцыялістычнаму будаўніцтву.

ЗДРАДНІКАМ НЯМА ЛІТАСЦІ

Няма большай радасці і шчасця для совецкага вучонага, чым бачыць ператворанымі ў жыццё тыя ідэалы, якімі жылі з часу глыбокай дрэўнасці лепшыя людзі навукі. Ідэалы справядлівага і разумнага соцыяльнага ладу пераўвораны цяпер у жыццё пад кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна — Сталіна. Наша квітнеючая радзіма ўзвышаецца, як цудоўны маяк, асвятляючы шлях усім прыгнечаным капіталістычных краін. Толькі ў нас, дзе жыве свабодны народ, развіваецца сапраўдная навука і культура. І вось да гэтай цытадэлі, якая ахоўвае розум і справядлівасць, будуе новае жыццё, цягнуцца злачынныя рукі агентаў фашызма.

Няма слоў, каб выказаць прэзрэнне Троцкаму, Бухарыну, Рыкаву і іншым шпіёнам, шкоднікам і дыверсантам, якія імкнуцца ўсімі сіламі аднавіць у нашай свабоднай краіне жахі капіталістычнага рабства.

Гэтага ніколі не будзе. Планы ворагаў выкрыты. Совецкая разведка разбіла і далей будзе разбіваць падкопы ворагаў. Здраднікам няма месца на нашай зямлі. Яны будуць знішчаны караючым мечам дыктатуры рабочага класа.

Совецкія вучоныя разам з усім народам будуць яшчэ энергічней працаваць на карысць соцыялізма.

Праф. ГОДНЕУ.

„КАЛІ ВОРАГ НЕ ЗДАЕЦЦА—ЯГО ЗНІШЧАЮЦЬ“

Гневу няма канца. Ахвота ўласнымі рукамі разарваць гадаў. Сэрца сціскаецца ад болю, калі чытаеш пра жудасныя, гнусныя злачынствы трацкісцка-бухарынскіх бандытаў. Гісторыя ведае нямала правакатараў і зладзеяў. Іх вераломствы і каварнасць пакінулі аб сабе змрочную памяць, але апошнія выродкі чалавецтва зацмілі сваіх продкаў.

Гляньце на лаву падсудных: там разам з царскімі правакатарамі сядзяць эсэры, меншавікі, так называемыя «левыя» комуністы, сядзяць мярзотныя істоты, якія, на вялікі жаль, называліся людзьмі. Яны аб'ядналіся пад брудным сцягам фашызма і, двурушнічаючы, вялі агідную справу на рэстаурацыю капіталізма у СССР. Яны не цураліся ніякіх сродкаў у дасягненні сваіх каварных мэтаў: шпіянаж, дыверсія, тэрор. Іх рукамі арганізоўваліся крушэнні нашых паяздоў, яны узрывалі шахты, забівалі лепшых сыноў вялікага совецкага народа.

Крывавая рука падсуднага Бухарына накіравала стрэл правай эсэркі Каплан у В. І. Леніна. Яны забілі Кірава, Куйбышэва, Менжынскага, Горкага.

Смерць Горкага — найвялікшага гуманіста нашай эпохі, вялікага пісьменніка, буравесніка рэволюцыі — адабрала ад нас самога Горкага, але астаўся яго моцны голас, які зараз вуснамі мільёнаў грозна гучыць: «Калі вораг не здаецца — яго знішчаюць».

«Хай мацней гране бура» — гэты прызыў Горкага да барацьбы грыміць на ўсіх мовах над прыгнечанымі народамі капіталістычных краін і, як магутны зоў набата, прызывае народы на барацьбу з фашызмам.

Ворагі народа — гэтыя сапраўдныя «свабоды генія і славы палачы» пралічыліся. Іх мары аб адрыве Совецкай Беларусі ад вялікай сям'і народаў Саюза асталіся брэдам бязумцаў.

Беларускі народ добра памятае нямецкую і белапольскую акупацыю. Аб тых днях яскрава напамінаюць курганы брацкіх магілак. Нямала асталося сялян і рабочых з парубцаванымі польскімі бізунамі спінамі.

Беларускі народ добра ведае, што азначае капіталістычнае акружэнне, і перад надыходзячай чорнай хмарай фашысцкай вайны цесна згуртаваўся магутнай сілай вакол комуністычнай партыі пад сцягам Леніна — Сталіна для жорсткай самаадданай барацьбы з усякімі ворагамі шчаслівага, адваёванага ў баях жыцця.

Няма літасці агентам фашызма! Смерць палітычным прастытуткам, якія гатовы былі прадацца любому гаду, абы толькі рэстаўрыраваць капіталізм у нашай краіне

Е. ГЕРАСІМАУ.

РАЗДАВІЦЬ ГАДАЎ!

Няма літасці крывавым псам фашызма. Смерць фашысцкім гадам. — такавыя патрабаванні 170-мільённага народа нашай вялікай квітнеючай радзімы, такавы патрабаванні ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва. Здраднікі радзімы, партыі, гнусныя наймiты замежных разведак хацелі патапіць у крыві наш народ, нашу моладзь. Яны імкнуліся адабраць наша шчаслівае жыццё, нашы вялікія заваяванні, запісаныя ў Сталінскай Канстытуцыі.

Ворагі народа Троцкі, Бухарын, Рыкаў, Шаранговіч распрадавалі нашу родную совецкую зямлю, нашы фабрыкі, заводы. Яны імкнуліся звергнуць соцыялістычны лад у нашай краіне. Але ворагі пралічыліся. Слаўная сталінская разведка на чале з Нікалаем Іванавічам Ежовым адсекла крывавыя лапы фашысцкім выродкам.

Мы, студэнты, як і ўвесь народ нашай радзімы, яшчэ больш узмацнім большэвіцкую пільнасць, яшчэ больш будзем любіць сваю краіну, свой народ, сваю партыю, свайго любімага правадыра і настаўніка вялікага Сталіна.

І. ЛАРЧАНКА.

СМЕРЦЬ РЫЦАРАМ МЕЧА І КРЫВІ!

Над зямлёю веюць вясновыя вятры, квітуць плоданосныя сады. Вялікая неабсяжная зямля квітнее пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. І людзі фабрык, заводаў, калгасных палёў, чырвоных палкоў досвіткам бачаць рубінавыя зоркі Крэмля, ад якіх ідзе магутнае саграваючае святло. Зіхаценне крэмлёўскіх зорак далёка відаць па-за нашымі межамі.

І гэта шчасце сям'і народаў хацела адабраць подлая шайка праклятых забойцаў на чале з ворагам народа Іудай-Троцкім. Бухарын, Рыкаў, Крэсцінскі, Шаранговіч і іншыя псы фашызма хацелі аддаць фашыстам квітнеючыя землі Совецкай Беларусі і Украіны, багатае Прымор'е, сонечную Грузію і Сярэдне-Азіяцкія рэспублікі. Але зоркае вока НКВД пад кіраўніцтвам сталінскага наркома Нікалая Іванавіча Ежова выкрыла прадажных рыцараў крыві і меча.

Совецкі народ не дазволіць бандытам з вялікай дарогі прадаваць сваю радзіму.

Клубок злачынстваў разблытан. На лаве падсудных нікчэмная банда фашысцкіх разбойнікаў. Совецкі суд да ворагаў народа бязлітасны і грозны і ён выканае волю 170-мільённага народа. Ад Менска да Владзівастока, ад Карабаха да Паўночнага полюса грыміць магутны прыгавор народа — смерць гадам!

Смерць рыцарам меча і крыві.

П. ЛЕВАНОВІЧ.

ВЯЛІКІ ГНЕЎ І АБУРЭННЕ

Як толькі былі атрыманы газеты з абвінаваўчым заключэннем па справе «права-трацкісцкага блока», агітатары рабфака адразу правялі ў пакоях гутаркі са студэнтамі. З вялікім гневам і абурэннем слухалі студэнты пра гнусную здрадніцкую дзейнасць трацкістаў, бухарынцаў, эсэраў і буржуазных нацыяналістаў. Уся гэта бандыцкая зграя вялікую шкоду нанесла нашаму соцыялістычнаму будаўніцтву. Гэта яны — фашысцкія выродкі шаранговічы, чарвяковы, галадзеды атручвалі нашу жывёлу, разбуралі калгасы і соўгасы, фабрыкі і заводы совецкай квітнеючай Беларусі, рыхтавалі замах на жыццё нашага жалезнага палкаводца, нашага дэпутата ў Вярхоўны Совет СССР Кліма Ефрэмавіча Варашылава.

Мы, студэнты рабфака, аднадушна патрабуем самага жорсткага пакарання ворагам соцыялістычнай радзімы.

КАСАТКІН.

Адказны рэдактар ЛЕВІН.

Менск, друкарня «Звязды»

Горліт № 2971.